

Gijs Bronsveld

Predikant NGK Hattem

Een wenkende leider, die centraal staat in dit boek, ontmoet zijn medeambtsdragers of -oudsten niet aan de vergadertafel, maar roept hen op om elkaar te ontmoeten in een liturgisch centrum, waar voor ieder een stoel is, of ruimte om te knielen en daar samen biddend de leiding van God zoeken. Hiermee biedt Klaas Quist een uitdagende visie op leiderschap. De kracht van het boek is dat het een model biedt voor ambtsdragers en kerkenraden om niet gefocust te zijn op de organisatie van het gemeentelven, maar de blik primair te richten op de leiding van de Heer: Wat zijn de prioriteiten die God stelt in het gemeentelven hier en nu? Waartoe is de kerk van Christus op aarde, en de eigen gemeente in het bijzonder? Wat is haar bestemming? Met het stellen van deze vragen zijn veel kerkenraden naar mijn overtuiging geholpen. Hoeveel kerkenraadswork gaat niet op aan tal van organisatorische beslommeringen, terwijl het gesprek met de Heer en met elkaar over wezenlijke zaken blijft liggen.

Daarbij zet het boek sterk in om deze blikrichting op Gods leiding ook over te dragen op de gemeenteleden. De leider is daarbij niet een adviseur op afstand, maar een coach, die zelf mee op pad gaat. De beoogde vrucht daarvan is de ontwikkeling tot volwassenheid in Christus en de daarbij behorende ontplooiing van de gaven die de Heilige Geest heeft gegeven. Deze aanpak stimuleert gemeenteleden zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun bijdrage aan het Koninkrijk van God. Daarmee biedt Klaas Quist met dit boek een concrete handreiking om in de praktijk van het kerkelijk leven, leiding te geven vanuit een geestelijk perspectief.

Naast lof ook een kritische nood. Het boek maakt naar mijn idee te weinig onderscheid tussen de bijbelse principes die voor de gemeente gelden enerzijds en de wijze waarop de gemeente is georganiseerd anderzijds. Er is te weinig oog voor het risico dat kán ontstaan als de hele organisatie van het gemeentelven buiten de kerkenraad in commissies wordt georganiseerd. Commissies kunnen eigen wegen gaan en zich loszingen van de kerkenraad of van elkaar, met alle spanningen van dien. Elke vorm van gemeenteorganisatie kent sterke en zwakke elementen. Dat had wel duidelijker mogen worden benadrukt. Verder heeft het boek hoge verwachtingen van de wijze waarop gemeenteleden zich ontwikkelen. Niet ieder gaat een weg van zelfreflectie en het stellen van existentiële vragen. Immers, veel opbouwend en gezegend werk in het Koninkrijk van God vindt plaats langs praktische wegen.

Desondanks, dit is een boek dat een inspirerende en uitdagende invulling biedt aan de wijze waarop leiders vandaag voorop kunnen gaan in de gemeente van Christus in deze wereld. Veel ambtsdragers of oudsten zullen er iets aan hebben om dit (samen) te lezen en vervolgens met elkaar van gedachten te wisselen over de toepassing ervan op het eigen functioneren.